

Demans nedir?

Bir dizi semptom gözlemlendiğinde, demanstan söz etmek mümkündür.

Bu semptomlar şunları içerir:

- Zihinsel performans düşüklüğü (özellikle kısa süreli hafızada)
- Kişilik değişimi
- Gündelik hayatla tek başına başa çıkabilme yeteneğinin giderek kaybolması (günlük yetkinliklerinden kaybedildi ve bilişsel yetilerin kaybı)

Nedenler ve semptomlar nelerdir?

Semptomların ciddiyeti farklılık gösterebilir (hafif, orta ağır ve ağır demans) ve bu semptomlar farklı kişilerde farklı biçimlerde ortaya çıkabilir. Demans, altı aydan uzun süren ve ağır ilerleyen bir süreçtir. Demans hastalıklarının büyük bir bölümü (birincil demans) iyileştirilemez.

Bu hastalıklar arasında şunlar yer alır:

- Alzheimer hastalığı: %60 oranıyla en sık rastlanan demans biçimi ve nedenidir. Alzheimer hastalığında beyindeki sinir hücreleri sürekli ölmeye devam eder. Hastanın beynindeki tortular (amiloid plaklar) ve yığınlar (nörofibriler yumaklar) mikroskop altında tanınabilir.
- Vasküler demans: nedeni beyindeki dolaşım bozukluklarıdır. Kan damarlarındaki daralma veya konstipasyon nedeniyle sinir hücreleri yeterince beslenememeye başlar. Beyin hücrelerinin kalıcı olarak hasar görmesine neden olan küçük beyin kanamaları gerçekleşir.
- Frontotemporal demans (FTD) ve Lewy cisimli demans (LBD) gibi daha nadir ortaya çıkan demans hastalıkları.

Hastaların %10'unda zihinsel performans düşüklüğüne ilişkin diğer nedenler de söz konusudur. Bu nedenler şunları içerebilir: Metabolik bozukluklar (örneğin tiroid bezinin az çalışması), tümörler, defisyanlar (vitamin, folik asit eksiklikleri, vb.) veya ilaçların istenmeyen yan etkileri. Akut depresyon da demans semptomlarına benzeyen semptomları tetikleyebilir. Semptomlar zamanında tedavi edildiğinde ortadan kalkar. Tedavi edilebilir olası hastalıkları elemek için kesin bir tanı koyulması gerekir.

Tanı ve Tedavi

Tanı uzman doktor (nörolog, gerontolog) tarafından belirlenir. Doktor, “Mini Mental Durum Testi” (MMST) veya “DemTect” gibi testler yoluyla zihinsel performansı test eder, hasta ve hasta yakınları ile ayrıntılı bir görüşme yapar. Diğer nedenleri elemek için kan ve idrar tahlillerinin yanı sıra bilgisayarlı tomografi (CT) veya manyetik rezonans (MRT) gibi görüntüleme yöntemleri kullanılır.

Tedavi

Demans tanısı koyulduktan sonra, ilaçlar (anti-demans) kullanılarak hastalığın seyri yavaşlatılabilir, ancak hastalık tamamen iyileştirilemez. Doktor farklı terapiler (fizyoterapi, konuşma tedavisi, uğraş tedavisi) yapılmasını isteyebilir. Bu tedaviler, hastanın bağımsızlığını mümkün mertebe devam ettirmeye yarar.

İhtiyati Tedbir Alma

Demans hastalığının seyrinde, hastalar yasal kararlar alamamaya başlar. Bu durumda Almanya’da hastanın eşi ve çocukları otomatik olarak hasta yerine karar alabilir. Kimin karar alma yetkisine sahip olabileceği, vekaletname veya yasal danışmanlık yoluyla düzenlenir. Vekaletname kişiler vekaletname yoluyla, hastalık nedeniyle kendi kararlarını alamayacak olmaları durumunda onların yerine karar almaları için yakınlarını veya güvendiği diğer kişileri görevlendirebilir. Bir vekaletname ancak oluşturulduğu tarihte hastanın sınırsız ehliyetli olması halinde geçerli olur. Demansın ilk safhalarında genellikle kişilerin yasal ehliyeti mevcuttur.

Danışmanlık

Vekaletnamenin mevcut olmaması durumunda, yerel mahkemenin yasal danışmanlığına başvurulması gerekir. Mahkeme, danışmanlığın gerekli olup olmadığını kontrol eder ve gerekli olması durumunda bir (yasal) danışman görevlendirir. Bu kişi bir hasta yakını da olabilir.

Ön direktif (yaşama iradesi)

Ön direktif, hastanın artık bilgi verememeye başlaması halinde, hayati tehlike arz eden durumların hastanın bakış açısından ele alınabilmesini sağlar. Ön direktif ile hasta tıbbi tedavi, örneğin suni besin veya solunum ile ilgili isteklerini belirtir. Ön direktifin oluşturulduğu tarihte hastanın sınırsız ehliyetli olması gerekir.

Alzheimer Gesellschaft Flensburg und Umgebung e.v.

Friesische Straße 10

24937 Flensburg

0160/4829093

info@alzheimer-flensburg.de

www.alzheimer-flensburg.de